

«Бекітемін»

«Өрнек ауылы ЖОББМ» КММ

директоры Б.А. Бигатова М.С.

«26» мамы 2022 ж.

2022-2023 оқу жылына арналған

«Ақмола облысы білім басқармасының Ақкөл ауданы бойынша білім бөлімінің Өрнек ауылы жалпы орта білім беретін мектебі» КММ жұмыс оқу жоспары 2022-2023 оқу жылына арналған ҚР Оқу ағарту министрлігінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығымен бекітілген МЖМБС, 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларына енгізілген өзгерістер, ҚР Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы №365 бұйрығы негізінде жасалған

Рабочий учебный план

КТУ «Общеобразовательная школа села Орнек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области» на 2022-2023 учебный год на основании ГОСО, утвержденного приказом Министра просвещения РК от 3 августа 2022 года №348, Типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования от 8 ноября 2012 года, №500 с изменениями, утвержденными приказом Министра просвещения РК от 12 августа 2022 года №365

**«Ақмола облысы білім басқармасының Ақкөл ауданы
бойынша білім бөлімінің Өрнек ауылы жалпы орта білім
беретін мектебі» КММ 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс
оқу жоспарына түсінік жазбасы**

Өрнек ауылының жалпы орта білім беретін мектебінің 2022-2023 оқу жылына арналған оқу жоспары негізгі білім беру бағдарламасын меңгеру нәтижелеріне қол жеткізу үшін қажетті ұйымдастырушылық-педагогикалық жағдайларды көрсетеді; білім алушылардың аудиториялық жүктемесінің ең жоғары көлемін, пәндік облыстардың құрамы мен құрылымын белгілейді; оқу пәндерінің, курстардың тізбесін айқындайды, сыныптар мен оқу пәндері бойынша оларды игеруге бөлінген оқу уақытын бөледі.

2022-2023 оқу жылында білім беру ұйымдары білім беру процесін

ұйымдастыру кезінде «Білім туралы», «Педагог мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасының Заңдарын басшылыққа алуы және оқу-тәрбие процесін келесі нормативтік құжаттар негізінде жүзеге асыруы тиіс:

– «Қазақстан Республикасында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» (ҚР МП 2012 жылғы 8

қарашадағы № 500 бұйрығы);

– «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын

бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы);

– «Білімді ұлт» «Сапалы білім» Ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан

Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 Қаулысы;

– «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік ережелерін бекіту туралы» (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы

№ 125 бұйрығы);

– «Білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарын және оларға

сәйкестікті растайтын құжаттар тізбесін бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2015 жылғы 17 маусымдағы № 391 бұйрығы) негізге ала отырып құрылды.

Оқу жылының ұзақтығы 1-сыныптарда 35 оқу аптасын, 2-11 (12)

сыныптарда – 36 оқу аптасын құрайды.

Бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспарының оқыту қазақ тілінде

жүргізілетін 1 сыныптарына мынадай

өзгерістер енгізілді:

- «Өліпше» және «Ана тілі» пәндері оқытылады;
- «Шетел тілі» және «Орыс тілі» пәндері оқытылмайды;
- «Көркем еңбек» пәні екі пәнге бөлінді: «Еңбекке баулу» және «Бейнелеу өнері»;

Оқыту орыс тілінде жүргізілетін 1-сыныптарға арналған бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспарына мынадай өзгерістер енгізілді:

- «Қазақ тілі», «Букварь» және «Обучение грамоте» пәндері оқытылады;
- «Шет тілі» пәні алынып тасталды;
- «Көркем еңбек» пәні екі пәнге бөлінді: «Еңбекке баулу» және «Бейнелеу өнері».

Бастауыш білім беру деңгейінің оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарында вариативтік компоненттің апталық оқу жүктемесінің жалпы көлемі:

- 1-сыныпта – 1 сағатты;
- 2-сыныпта – 1 сағатты;
- 3-сыныпта – 1 сағатты;
- 4-сыныпта – 1 сағатты құрайды.

1-4 сыныптарда оқу жоспарының вариативті компонентінің сағаттарын математикалық сауаттылықты, математикалық сөйлеуді дамытуға бағытталған «Математика» пәнін оқуға, сондай-ақ шахмат пен домбырада ойнау сабақтарына бөлу ұсынылады.

Шахмат ойнау логикалық ойлауды дамытады және маңызды жалпы білім

беру дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.

5-9 сыныптарда вариативтік компонент сағаттары «Жаһандық құзыреттер»

курсын оқуға бөлінеді. Домбырада ойнау дағдыларын қалыптастыру білім

алушылардың эстетикалық және көркем мәдениетін дамытуға ықпал етеді.

Музыка сабағында домбырада ойнауды үйренуді жалғастыру қажет.

Оның ішінде 1 сағат «Жаһандық құзыреттер» курсын оқуға бөлінеді.

Оқу жоспарының вариативтік компонентіндегі басқа сағаттарды инварианттық компоненттегі пәндерді оқытуға бөлу ұсынылады.

Сағаттар «Жаһандық құзыреттер» курсын оқуға бөлінеді.

1) 2022 - 2023 оқу жылының басталуы - 2022 жылғы 1 қыркүйек;

2) оқу жылының ұзақтығы 1-сыныптарда – 35 оқу аптасы, 2-11 (12)- сыныптарда – 36 оқу аптасы;

3) оқу жылы ішіндегі каникул кезеңдері:

1-11 (12) – сыныптарда: күзгі каникул – 7 күн (2022 жылғы 31 қазан – 6 қараша аралығында), қысқы каникул – 9 күн (2022 жылғы 31 желтоқсан мен 2023 жылғы 8 қаңтар аралығында), көктемгі каникул – 9 күн (2023 жылғы 18-26 наурыз аралығында);

1-сыныптарда қосымша каникул – 7 күн (2023 жылғы 6-12 ақпан аралығында).

2-11 (12) сыныптарда сабақтың ұзақтығы – 45 минут. Бірінші сыныптардың оқу сабақтарының режимі: қыркүйекте – күніне 35 минуттан үш сабақ, қазан айынан бастап Санитариялық қағидаларға сәйкес көз шынықтыру жаттығулары мен гимнастикаларын жасай отырып 45 минуттан өткізіледі.

Бастауыш білім берудің (жанартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары

2022-2023 оқу жылында республиканың жалпы білім беретін мектептерінде

бастауыш білім беруді ұйымдастыру «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың,

бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта

білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын

бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығына 2-қосымшаға сәйкес «Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты» (бұдан әрі – Стандарт) бойынша

жүзеге асырылады.

Бастауыш білім берудің мақсаты мынадай кең ауқымды дағдылар негіздерін

менгерген білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен дамуына қолайлы

білім беру кеңістігін жасау болып табылады:

1) білімді функционалдықпен және шығармашылықпен қолдана білу;

2) сын тұрғысынан ойлау;

3) зерттеу жұмыстарын жүргізе білу;

4) ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана білу;

5) коммуникацияның түрлі тәсілдерін, оның ішінде тілдік дағдыларды меңгеру;

6) топпен және жеке жұмыс істеу дағдылары.

Бастауыш білім беруді ұйымдастыру Стандартта айқындалған мақсат пен

ондағы күтілетін нәтижеге бағдарлануы тиіс.

2022-2023 оқу жылында осы Стандартқа мынадай өзгерістер енгізілді:

1) «Адам және қоғам» білім беру саласының мазмұны «Дүниетану» оқу

пәнінде іске асырылады», оқу жүктемесі аптасына 1 сағат.

2) «Көркем еңбек» пәні «Еңбекке баулу» және «Бейнелеу өнері»

пәндеріне бөлініп, тек 1-сыныптар үшін дербес оқу пәндері болып айқындалды.

«Технология және өнер» білім беру саласының мазмұны «Музыка»,

«Еңбекке баулу» және «Бейнелеу өнері» оқу пәндерінде іске асырылады», - деген өзгеріс енгізілді.

ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары

қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» №595 бұйрығына

сәйкес білім беру ұйымдарында педагогикалық кеңестің шешімімен

осы Оқу жоспарларының бірін тандау арқылы оқу процесін ұйымдастыру жүзеге асырылады.

2022-2023 оқу жылында республикадағы жалпы білім беретін

мектептердегі бастауыш білім беру процесін ұйымдастыру ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің таңдау және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» №115 бұйрығына енгізілген толықтыруларға сәйкес жүзеге асырылады.

«Еңбекке баулу» пәні 2022-2023 оқу жылынан бастап, тек 1 – сыныптар үшін «Көркем еңбек» оқу пәнінен ажыратылып, бөлек пән ретінде оқытылады.

«Еңбекке баулу» пәнінің мақсаты – білім алушыны еңбек іс-әрекетіне дағдыландыру, олардың қарапайым құралдармен және әртүрлі материалдармен жұмыс жасау біліктілігін қалыптастыру, шығармашылық қабілетін дамыту.

«Еңбекке баулу» пәнінің міндеттері:

- қол еңбегі арқылы оқушының байқампаздық, ұқыптылық, ептілік, жинақылық, жасампаздық, еңбексүйгіштік, төзімділік, шыдамдылық қасиеттерін тәрбиелеуді;
- қолөнер туындылары мен олардың маңызы туралы ұлттық дүниетанымдық түсініктерін қалыптастыруды;
- еңбек етуге психологиялық дайындығын, қызығушылығын, құлшынысын дамытуды;
- еңбекті, еңбек адамын, кәсіп иесін құрметтеу, еңбектің адамзатқа пайдасы туралы түсінігін қалыптастыруды;
- бастапқы еңбек дағдыларды игеруін;
- еңбек мәдениетін үйренуге бейімдеуді, еңбек қауіпсіздігін сақтау дағдысын қалыптастыруды;
- көркемдік-шығармашылық іс-әрекет тәжірибесін қалыптастыруды;
- түрлі материалдармен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіруді;
- мүсіндеу, құрастыру, құрау, жапсыру, ою, тігу, илеу жоспарлау, модельдеу біліктілігін дамытуды;
- қолөнер туындылары жайлы ақпарат жинақтау, талдау және шығармашылықпен қолдануды;
- өз қолымен жасалған туындылар арқылы өз мүмкіндігіне деген сенімін арттыруды;
- отбасында, мектепте, мектептен тыс ортада қоғамдық пайдалы еңбекпен

шұғылдану дағдысын қалыптастыруды көздейді.

«Еңбекке баулу» пәнін ұйымдастыру оңайдан қиынға, жеңілден күрделіге қарай, жүйелілік, сабақтастық, бірізділік және көрнекілік ұстанымдарына негізделеді.

«Еңбекке баулу» пәнін ұйымдастыру білім алушылардың жас және жеке ерекшеліктерін ескеріп, заманауи білім беру технологиялары мен ресурстарын ұтымды қолдану арқылы жүзеге асады.

«Еңбекке баулу» пәні бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

1-сыныпта – аптасына 1 сағат, оқу жылында – 35 сағат;

Ескерту: 1-сыныпта бағалау жүргізілмейді.

Үлгілік оқу жоспарының вариативтік компоненті есебінен оқу пәні

бойынша жүргізілетін элективтік курстардың тақырыптары

2022 - 2023 оқу жылында мектептердің дайындығына (кадрлық, ресурсдық

және т.б.) байланысты вариативтік компонент сағаттарының есебінен

академия сайтында орналасқан курстарды таңдауға немесе басқа да элективті

курстарды өткізуге болады.

2022-2023 оқу жылында Үлгілік оқу жоспарының вариативтік компоненті

есебінен бастауыш білім беру деңгейінің оқу пәндері бойынша жүргізілетін

элективтік курс тақырыптары ұсынылады:

«Қазақ тілі» пәні бойынша: «Тіл дамыту», «Сауатты жазайық», «Көркем

жазу»;

«Әдебиеттік оқу» пәні бойынша: «Парасаттылық және әдеп»,

«Балалар

әдебиеті», «Оқу сауаттылығы», «Мәнерлеп оқу», «Отбасылық оқу сағаты»;

«Математика» пәні бойынша: «Математика және логика»,

«Математика

күнделікті өмірде», «Математика және экология», «Математикалық жобалар»;

«Жаратылыстану» пәні бойынша: «Жас зерттеуші»,
«Жаратылыстану жұмбақтары»;
«Дүниетану» пәні бойынша: «Экономикаға кіріспе», «Жасыл ел»,
«Мен

және экология» курстары.

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Математика» пәнінің негізгі мақсаты – білім алушылардың логикалық ойлауын дамыту арқылы математикалық білім негіздерін қалыптастыру. Бастауыш білім- жалпы орта білім алудың негізгі базасы. Тек өздігінен оқи алғанда ғана оқушы білімді мақсатты және нәтижелі түрде игеретіні анық. Ол үшін оқушы оқу еңбегінің дағдысы мен икемділігін қалыптастыру керек. Кейбір оқушылар күрделі мәселелер шешімін оңай тауып, ал кейбіреулері күнделікті жәй тапсырмалардың шешуін таппай тығырыққа тіреліп жатады. Бірыңғай дұрыс шешім қабылдау үшін жағдайды дұрыс бағалауды қалай үйренуге болады? Өмірлік жетістіктерге жету үшін адам қандай қасиеттерге ие болуы қажет? Оқушылар ақпаратты қабылдап қана қоймай, оны меңгеру технологиясын игеруі қажет. Бұл үшін "Математика және логика" атты дамыту курсының тигізер көмегі зор.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспарлары (2018 жылғы 4 қыркүйектегі № 441 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген), Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2018 жылғы 10 мамырдағы № 199 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген) басшылыққа ала отырып, 1-4 кластарда танымдық қабілеттерін логикалық ойлау тұрғысынан дамыта білім беру мақсатында «Логика әлемі» тақырыбымен элективтік курс бағдарламасы дайындалды.

Бұл бағдарламада тапсырмалар мазмұны жағынан бір-біріне ұқсамайды. Әр сабақ сайын қиындайды, көлемі үлкейіп, күрделенеді, сөйтіп балалар жалықпай, тапсырманы орындау жылдамдығы артады. Тапсырма баға қоюға бағытталмаған, керісінше, оқыту мен дамытуды көздейді. Сол себепті логикалық тапсырмалар жеке тұлғаның өзіндік ойлау қабілетін дамыту мен қалыптастыру болып

табылады. Бұл - көңіл бөлу, елестету, есте сақтау мен ойлау. "Бүгін және әрқашан өзін үшін жаса!" - міне, математика және логика курсының негізгі тақырыбы. "Логика әлемі" курсы ойлау, талдау, жинақтау, салыстыру, жүйелеу, шектеу, жіктеу, мойындамау (терістеу), сұрыптау, ой тұжырымы, есте сақтау, зейінді дамыту секілді тапсырмалармен қамтылған. Вариативтік оқытудың негізгі мақсаты - оқушылардың жалпы білім беру бағдарламасындағы жекелеген пәндерді тереңдетіп оқу мүмкіндігін туғызу.

Оқыту мен тәрбиелеу үрдісінде оқушы шығармашылығын дамытудың қажеттілігі қоғам талабынан туындайды. Оқытудың вариативтік негізінде құрастырылған таңдау курсы бастауыш сынып оқушыларына арналған. 1-4 сыныптарда "Логика әлемі" курс бағдарлама үлгісі 1-сынып аптасына 1-сағат, жылына 35 сағат, 2-4 сыныпта аптасына 1 - сағат, жылына 36 сағат жүктеме берілген. Негізгі оқу материалдарын үлгіге ала отырып, оқушылардың алған білім, білік, дағдыларын және пәнге деген қызығушылығын арттырады.

2022-2023 оқу жылындағы ҚР - ның жалпы орта білім беретін ұйымдарында ғылым негіздерін оқытудың ерекшеліктері туралы нұсқау хатты негізге ала отырып пәнді оқытуда оқушылардың білімдерін одан әрі жетілдіре түсу мақсатында таңдау пәндері қосымша пайдаланылады.

«Логика әлемі» сабақтары жүйесіндегі ұсынылған есептер мен жаттығулар үш түрлі мақсатты көздейді, олар: танымдық, дамытушылық, тәрбиелік.

Танымдық мақсаты.

Есте сақтаудың түрлері, қиял мен зейінді қалыптастыру, дамыту. Жаңа шешімдерді іздеу, қажетті нәтижеге жету, ерекше тәсілдерін табу.

Дамытушылық мақсаты.

Ойлау мен тіл бір-бірімен тығыз байланысты. Ойлау қызметі негізінде ойды дамыту, тексеру, салыстыру жіктеу болса, керектісін дәлелдеу, пікірін айту, өзгемен хабарласу, жауап беру тіл арқылы жүзеге асады. Осыған сәйкес сөйлеуді дамыту. Сөздермен, сөз тіркестерімен және сөйлеммен жұмыс істеу барысында тіл дамыту. Қиялдау, елестету және шығармашылық ойлауын дамыту.

Тәрбиелік мақсаты.

Тұлғааралық қатынастың тәрбиелік жүйелері. Қоршаған ортаға дұрыс көзқараспен қарым- қатынас жасауға тәрбиелеу. Алған білім-білік дағдыларын өмірде қолдана білуге үйрету, ізденімпаздыққа, өз-өзінен сенімді болуға тәрбиелеу.

Курстың міндетті:

-Курстың басты міндетті - оқушыларға білім жүйесінің негіздерін меңгерту, тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру, оқушылардың танымдық, шығармашылық қабілеттерін молайту.

-Зерттеушілік дағдыларын қалыптастыру.

-Өзіндік жұмыс жағдаяттарын тиімді шешу.

Пәнаралық байланыс: әдебиеттік оқу, математика, қазақ тілі, дүниетану, логика негіздері, ұлттық дүниетаным.

Ұйымдастыру формалары: топтық жұмыс, зерттеу, бақылау жұмысы, жеке жұмыс, қосымша әдебиетпен жұмыс.

Оқушылар білуі тиіс:

- өз ойларын ауызша және жазбаша еркін жеткізе білуге дағдылану
- теориялық білімдерін практика жүзінде ұштастыра білу
- өз қиялын ұштай отырып, сұрақ қоя білу
- күнделікті өмірінде болып жатқан түрлі іс әрекеттің ерекшелігін бақылау әдісін қолдану арқылы анықтау

Оқушылар істей алуы тиіс:

- өзгеше және шапшаң ойлау
- әрекетті немесе нәтижені сынау
- өз көзқарасын және өз ойын ашық айту
- тірек сөздермен, мұғаліммен және дербес жұмыс жасау

Күтілетін нәтиже:

Білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, өз бетімен жұмыстануға, дәлелдеуге, салыстыра отырып пікір айтуға, есте сақтауға, өз-өзіне сеніммен қарауға, жана шешімдерді іздей білетін тұлға қалыптастыру.

Сауатты оқуға, түсінуге, ажыратуға, салыстыруға алған білімін күнделікті өмірде қолдануға дағдыланады.

Курс бойынша мазмұны мен құрылымы «Қиял мен зейінге шолу»

Қазіргі білім беру мазмұнын жанарту бағдарламасына сай спиральды оқыту әдісі бойынша 4 тарау бойынша барлық кластарға бірдей тақырыптармен енгізілді. Әр класқа байланысты тапсырмалар күрделеніп дайындалады.

«Қызықты арифметика» бөлімінде балалардың сабақ үстінде танысқан көптеген ойындары арқылы есептей отырып, кейіннен күнделікті өмірге сіңіп кетеді. Мысалы: математикадан есептер, логикалық тапсырмалар мен логикалық есептер, қызықты есептер, айырмашылығын табу, есте сақтау тренингтері балалармен өткізілетін кез – келген тапсырманы сабақтың үстінде бой жазу ретінде қолдануға болады.

«Ойлауға берілген есептер» бөлімінде бастауыш сынып

балалары, яғни тұлғаның танымы мен интеллектуалды дамуына қажетті тапсырмалармен қамтамасыз етуге бағытталған бағдарлама, математиканың негізін сапалы игеруді қамтамасыз етеді.

«Геометриялық ұғымдар» бөлімінде көрнекі-бейнелі, логикалық және абстрактты ойлауды қалыптастыру, негізгі орта білім деңгейіндегі алгебра мен геометрияны игеруге практикалық негіз жасауды көздейді.

«Сөйлеуді қалыптастыруға арналған тапсырмалар» бөлімінде математикалық жұмбақтар мен мақал-мәтелдер алуға және еңбекке бейімдеуге, сондай-ақ ата-дәстүр, әдет-ғұрып, салт-сана, халықтық және ұлттық болмысты жалпы адамзаттың мәдени мұраларымен үндестіру арқылы, баланы тұлға ретінде қалыптастыру және оқушының ақыл-ойының математикалық стилін, интеллектуалдық және ерік пен сезімге қатысты сапаларын дамыту. Мектептің негізгі сатысында оқуға, меңгерген математикалық білімін өмірде қолдануға жан-жақты дайындауды жүзеге асыру.

Бастауыш класс оқушыларына арналған «Логика әлемі» бағдарламасы құрылысы мен мазмұны математика курсының негізгі болып табылады. Мұнда тек қажетті дайындық деңгейі жетістіктерін қамтамасыз етіп қана қоймайды, сонымен қатар логикалық - математикалық дайындықты күшейтетін терең, әрі жан - жақты математикалық білімді игеруді, математикалық нысандармен жұмыстағы нақты тәжірибені дифференциалдық тәсіл мүмкіндіктерін, оқу қызметінің маңызды элементтерін дамытуға жол ашады. Жаттығулар жинағында сабақтарды белгісіне қарай бөлуге және оларды орындауға, салыстыруға, жүйелеуге, логикалық сөздерді түсінуге және оларды дұрыс қолдануға, талдауға, ұғымды анықтауға, арналған тапсырмалар берілген.

Оқушыларды талқылай білуге, алған білімдерін қолдана білуге, негізделген ауызша есептеудің қызықты тәсілдеріне арналған тапсырмалар енгізілген.

Шығармашылық жаттығулар, геометриялық маңызды жаттығулар, логикалық тапсырмаларды шығару тәсілдерін үйретуді көздейді.

«Өмірдегі тиімділік»

Дарынды балаларға арналған «Логика әлемі» көмекші, әдістемелік құралының ұтымдылығы оқушылардың бастауыш сыныптардан бастап өз ойын жүйелі де түсінікті етіп жеткізу, сөйлеу дағдыларын қалыптастыру болғандықтан, қызықты сұрақтар, мақал - мәтел, жұмбақтарды, жанылтпаштарды талдауға басты назар аударылады. Сондай-ақ сөйлеудің ауызша және жазбаша түрі, олардың ерекшеліктерін қамтыған материалдар берілді. Тез ойлап, тез шешім

кабылау, салыстыру, ажырату қабілеттерін дамытады.

Оқушыға өз ойын еркін айтуына, ойын дамыта өзгертуіне шығармашылық жұмыстағы еркіндікке, кез келген мәселені шешуге, баға беруге, таңдау жасауға, оқығанын өмірмен байланыстыруына, өмірде қолдана алуына мүмкіндік береді.

Оқушылар алдына өзекті міндеттерді қоя біледі, оларды шешеді, логикалық тапсырмаларды пайдаланып, салыстыру, топтау әдістерін қолданып, дәлелді тәуелділіктің шешуін табады, талдай білу дағдысын дамытады, тәуелділік байланысын орнатады және қорытынды жасауды үйренеді.

Сонымен қатар логикалық ойлауға дағдыланады, логикалық сөйлеу және ойша елестеу қабілеті дамиды.

Қоршаған ортаны танып, білу үрдісі баланың ойлануын дамытып қана қоймайды, оқушының қоршаған ортаға адамгершілік қарым - қатынасын қалыптастыруына мүмкіндік туғызады. Оқушылардың қоршаған дүние туралы алған білімін дұрыс қолданып, әлеуметтік және табиғи ортада өзінің жүріс тұрысын әділ бағалай білу қабілетін тәрбиелеу. Қоршаған ортаны танып білу сабақтарында алған білімі өз бетінше жұмыс істеу қабілетін дамытады.

Таным теориясы адамға жинақталған ақпаратты зерттеп, ішінен маңыздысын таңдап, соның негізінде дұрыс өмірлік салтын ретке келтіру, дұрыс таңдау жасау қабілетіне ие болуға, яғни өзінің болмысы мен әрекетін бағалау дағдысын көрсете білуге мүмкіндік береді.

«Логика әлемі» курсы бойынша оқу жүктемесін көлемі:

1 а сыныбы аптасына 1 сағаттан, оқу жылына 35 сағат;

2 а сыныбы аптасына 1 сағаттан, оқу жылына 36 сағат;

3-4 а сыныбы аптасына 1 сағаттан, оқу жылына 36 сағат.

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-11 сыныптарына арналған «Жабандық құзыреттіліктер» курсының үлгілік оқу бағдарламасы

• Оқу бағдарламасы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына сәйкес әзірленген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген).

- «Жаһандық құзыреттіліктер» курсы білім алушылардың әлемдегі өз орнын анықтау үшін қажетті құндылық бағдарларын, коммуникативтік дағдыларын, әдептік нормалары мен мінез-құлық ұстанымдарын қалыптастыруға ықпал етеді.

- Курстың мақсаты: жаһандық азаматтық құзыреттерге ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

Курстың міндеттері:

- 1) білім алушыларды қазіргі заманның жаһандық сын-тегеуріндерімен таныстыру;
- 2) тұлғаның тұрақты даму мәдениетін қалыптастыру;
- 3) білім алушыларда жергілікті, өңірлік, ұлттық, жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы талдамалық бағалау түсінігін дамыту;
- 4) эмпатия жағдайында басқа адамдардың қажеттіліктері мен құқықтарына тәрбиелеу;
- 5) мазмұнды және шығармашылық оқыту дағдыларын қалыптастыру.

«Жаһандық құзыреттіліктер» курсы бойынша оқу жүктемесінің көлемі:

- 5 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
- 6 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
- 7 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
- 8 - сыныпта-аптасына 0,5 сағат, оқу жылында 18 сағат;
- 9 - сыныпта-аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

2. Оқу курсының базалық мазмұны

6. Курс бағдарламасы білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып әзірленген алты бөлімнен тұрады.

«Парасаттылық және әдеп» юниті білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.

«Азаматтылық және патриотизм» юниті қазақстандық қоғамның бірдей қолын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.

«Медиа және қаржылық сауаттылық» юнитінде медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, актиратты

талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.

«Өмір қауіпсіздігі» юниті адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.

«Экологиялық мәдениет» юнитінде білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.

«Зайырлылық және дінтану» юниті (9-сынып) білім алушылардың құқықтық және діни сауаттылығын қалыптастыруға, зайырлылық қағидатын құндылық ретінде түсінуге, діннің қоғам өміріндегі орнын, әлемдік діндердің, жалған діни және деструктивті діни ағымдардың тарихы мен қазіргі жағдайын зерделеуге бағытталған.

3. Білім алушылардың дайындық деңгейіне қойылатын талаптар

Білім алушыда:

- кең ауқымды дағдылар;
- әлеуметтік жауапкершілік;
- сыни, креативті және шығармашылық ойлау;
- өз білімі мен іс-әрекеті үшін жауапкершілік, басқаларға жанашырлық пен құрмет көрсету;
- салауатты өмір сүру дағдысы мен айналасындағы адамдардың әл-ауқатына ықпал ету;
- өмір бойы білім алу қажеттілігі;
- экстремистік, террористік діни топтар мен ағымдардың идеологиялары мен тәжірибесінің ықпалына қарсы иммунитет

8) балаларды тәрбиелеуде жалпы және қосымша білім беру жүйесінің рөлін арттыру, сондай-ақ дене шынықтыру және спорт, мәдениет саласындағы ұйымдар қызметінің тиімділігін арттыру.

9) балаларды тәрбиелеу саласындағы ғылыми зерттеулердің сапасын арттыру.

10) балалардың ақпараттық қауіпсіздік деңгейін арттыру.

11) Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылық пен қадағалаусыздықтың алдын алу және жасөспірімдер арасындағы нашакорлықтың алдын алу бойынша жұмыс істеу, «қатер» тобындағы балаларды мектеп өміріне, сыныпқа, үйірмелер, секциялар сабақтарына барынша тарту.

12) Оқу үрдісінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды дамыту бағдарламасына сәйкес кеңінен қолдану.

2022-2023 оқу жылына арналған мектептің тәрбие қызметінің басым бағыттары:

1. Қазақстандық патриотизм мен азаматтықты тәрбиелеу, құқықтық тәрбие.
2. Рухани-адамгершілік тәрбие.
3. Ұлттық тәрбие.
4. Отбасылық тәрбие.
5. Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие.
6. Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие.
7. Зияткерлік тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу.
8. Дене тәрбиесі, салауатты өмір салты.

Жоспарланған нәтижелер:

- Түлектің патриот азамат ретіндегі моделі, білімді адам, еркін, мәдени, адамгершілік, өзін-өзі дамытуға қабілетті тұлға, әлеуметтік жетілу, өз іс-әрекеті үшін жауапкершілік, жеке тұлғаны сезіну, қоғамдық тану қажеттілігі, қажетті білім деңгейі. Оқушылар ұлттық құндылықтар туралы түсініктерін қалыптастырды.

- Оқушылар жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға бағытталған оқушылардың өзін-өзі басқарудың ұжымдық шығармашылық қызметіне белсенді қатысады.

- Тәрбие жұмысының жүйесін тақырыптық кезеңдерге батыру арқылы ұйымның арқасында барынша ашық, қисынды болды; мұндай жүйе тәрбие жұмысының әрбір бағытын іске асыруға бағдарланған.

- Оқушылардың ең көп саны қосымша білім беру жүйесіне енгізілген. Үйірмелерде сабақтарды ұйымдастыру адамның таным мен шығармашылыққа деген ынтасын дамытуға бағытталған.

қалыптасады.

- 10 сыныптарда – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.
 - 0,5 сағат жүктемесі бар курс 2 жартыжылдықта өткізіледі.
- Курстың мақсаты: Жаһандық азаматтық құзыреттілікке ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

10 сынып «Жаһандық құзыреттер» курсы

«Бизнес және кәсіпкерлік негіздері» және «Қаржылық сауаттылық» екі юниттен тұрады. «Жаһандық құзыреттер» курсы (5-11-сыныптар) білім алушылардың зерттеу жобаларын, стартаптарын іске асыруда, ұжымда, қоғамда туындайтын ситуациялық міндеттерді шешуде олардың белсенділігін арттыруға, акцияларға, әлеуметтік жобаларға және волонтерлік бағдарламаларға бастамашы болуға ықпал ететін сыни ойлауын және функционалдық сауаттылығын қалыптастыруды көздейтін әртүрлі жұмыс нысандарын пайдалануды көздейді.

Юниттер тақырыбы оқытудың алуан түрлі тәсілдерін ұсынады: проблемалық және зерттеу, шығармашылық, саналы және гуманистік оқыту.

Білім алушылардың оқу қызметі ұжымдық, шығармашылық және өзіндік жұмысы форматында ұйымдастырылуы мүмкін, оның барысында тиімді өзара әрекеті мен ынтымақтастық, коммуникация, коллаборация, сыни және шығармашылық ойлау, өзін-өзі бағалау және өзін-өзі басқару дағдылары күнделікті өмірінің ажырамас бөлігі ретінде қалыптасады.

Білім алушылардың ғылыми-зерттеу жобалары мен әлеуметтік бағыттағы акцияларды жүзеге асырудағы бастамаларын қолдау маңызды.

Педагог білім алушылардың бастамаларына қолдау көрсете отырып, оқу процесін мынадай форматта ұйымдастырады:

- жаһандық проблемалар, олардың себептері, салдары және ықтимал әрекеттер бағыттары бойынша зерттеулер жүргізу;
 - дәлелдерді, аргументтер мен көзқарастарды қолдау үшін дәлелдемелерді пайдалану;
 - мәселені анықтау және талдау, дәлелдер мен көзқарастарды тұжырымдау;
 - шағымдарды, дәлелдер мен көзқарастарды қолдау үшін қолданылатын дәлелдер мен аргументтерді талдау және бағалау;
 - зерттеулерді, дәлелдер мен көзқарастарды қолдау үшін көздерді және/немесе процестерді талдау және бағалау;
 - аргументті, көзқарасты, іс-қимыл жоспарын немесе нәтижені қолдау үшін ойлау сызығын жасау;
 - жеке, аймақтық, ұлттық және жаһандық ұстанымдардағы маңызды мәселелерді қарастыру, осы көзқарастар (перспективалар) арасындағы байланысты түсіну;
 - жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы аналитикалық бағалау түсінігін дамыту.
- рефлексия аясында:
- әр түрлі көзқарастарды объективті түрде қарастыру;
 - аргументтер мен дәлелдерді қолдана отырып, жеке көзқарасты

- зерттеулерді, дәлелдер мен көзқарастарды қолдау үшін көздерді және/немесе процестерді талдау және бағалау;

- аргументті, көзқарасты, іс-қимыл жоспарын немесе нәтижені қолдау үшін ойлау сызығын жасау;

- жеке, аймақтық, ұлттық және жаһандық ұстанымдардағы маңызды мәселелерді қарастыру, осы көзқарастар (перспективалар) арасындағы байланысты түсіну;

- жаһандық оқиғалар, олардың себептері мен салдарлары туралы аналитикалық бағалау түсінігін дамыту.

рефлексия аясында:

- әр түрлі көзқарастарды объективті түрде қарастыру;

- аргументтер мен дәлелдерді қолдана отырып, жеке көзқарасты негіздеу;

- топтық жұмыс және зерттеу нәтижелері жеке оқуға қалай әсер еткенін түсіну және түсіну.

10 сынып «Абайтану» курсы

Курстың мақсаты: ұлы ақын шығармалары арқылы елжанды, ұлттық идеологияны бойына сіңірген, халқымыздың әдебиетін, өнерін, салт-дәстүрін, мәдениетін, тілін ұлттық құндылық ретінде бағалайтын, эстетикалық талғамы жоғары, білім, білік, дағдылармен қаруланған, түйген ойларын іс жүзінде өз кәдесіне жарата білетін, ұлттық сана-сезімі қалыптасқан, оркениетті қоғамда өмір сүруге лайықты, терең ойлайтын тұлға қалыптастыру.

Курсты оқытудың міндеттері:

- қазақ сөз өнеріндегі Абайдың орны мен ақындық болымысын тану;
- ақын шығармашылығындағы тұлға концепциясына қатысты өзекті мәселелерді айқындау;
- ғұлама ойшылдың философиялық ақыл-нақыл сөздерінің мән-мағынасын ашып, тәлімгерлік тағылымын үлгі ету;
- ақынның қарасөздері, өлеңдері мен поэмаларындағы ақындық биік мұрат, адамгершілік идеяларын таныту;
- ақынның туындыларын оқыту арқылы оқушылардың ұлттық танымын қалыптастыру, шығармашылық қиялын дамыту, автордың ұстанымын түсінуге баулу;
- Абайдың ғылым, білім, өнер, тәрбие мәселелері туралы

айтқандарын оқыту арқылы жастарды өмірден өз орнын табуға шақыру.

Курс бойынша білім алушылардың оқу жетістігін ағымдық бағалау, сондай-ақ емтихан жүргізілмейді.

Ұлы Абайдың шығармашылық мұрасы — халқымыздың ғасырлар бойы маңызын жоймайтын рухани қазынасы. Абайдың сөзі — қазақтың бойтұмары, Абайды тану, бағалау, насихаттау, оқыту — қоғамдық ой-санада тың серпілістер туғызып, мақсаткерлікке жұмылдырады. Заман, уақыт талабына орай Абайды жаңа қырынан тану, ғылыми тұрғыдан тың байламдар жасалуы — заңдылық.

Бағдарламада:

- Ақынның өмір жолынан, туып-өскен ортасы мен әдеби мектебі, тәлім-тәрбиелік мәні зор қарасөздері, өлендері, аудармалары мен поэмалары, поэзияға қойған биік мақсаттары, қазіргі абайтанудағы өзекті мәселелер топтастырылып берілді;
 - Абай шығармашылығындағы тұлға болмысы, толық адам танымдарының идеялық-көркемдік ұстаным негізіндегі байламдарын байыпты бағдарлауға назар аударылды;
- Бағдарлама Абай Құнанбайұлының:
- қазақ әдебиетінің көшбасшысы ретіндегі құбылыстық сипатын;
 - ақындық әлемін, өлең өнеріндегі қайталанбас өзгешелігі мен шеберлігін;
 - шығыс пен еуропа, орыс әдебиеті классиктерінің туындыларымен жете танысуын және оның шығармашылық, ақындық өнеріне игі ықпалын тигізіп, поэзия мен қарасөз жанрында теңдессіз дүниелер тудырғандығын;
 - Абайдың әдеби мұрасының аударма арқылы дүниежүзі халықтары әдебиетінің аттын қорына қосылған жәдігер туындылар екендігін;
 - Абай шығармашылығының ұлттық әдебиетіміздің өркендеуіне жасаған идеялық-көркемдік ықпалын;
- Абайтану ілімін қалыптастырған М.Әуезовтің Абайдың ақындық дәстүрінің негізгі арналарын сараптап, Абайдың ақындық мектебін айқындап, оның ақындық айналасын ғылыми жүйелеп беруінің маңызы мен мәнін оқушының ғылыми негізде ұғынуына және тарихи, ғылыми құнды нәтижелерін терең танып, білуіне; курстың соңына қарай: «Қалың елім, қазағым, қайран жұртым» деп өсиет қалдырған

қайраткер, кемеңгер ойшыл Абай «Қазақтың бас ақыны» ретінде танылуына бағытталған.

10 сыныптарда – аптасына 1 сағат, оқу жылында 36 сағат.

10 сынып «Шешендік сөз өнері» курсы

Курсты оқытудың мақсаты – адамзат қоғамының өркендеуі үшін ғылыми жетістіктерді пайдалана алатын, ғылым негіздерін жүйелі меңгерген, ғылыми ақпараттарды талдай, өңдей, жинақтай және қолдана білетін, зерттеу және шығармашылық әдістерді игерген, жоғары деңгейдегі қарым-қатынастықабілеттілігі дамыған тұлғаны қалыптастыруға мүмкіндік беретін тілдің ақпараттық-танымдық, қатысымдық, кумулятивтік қызметтерін мәтін арқылы меңгерту, ғылым негіздері мен жаңа технологияларды мақсатқа сай қолдану әдістерін игерту, тілдік бірліктерді сөйлеу әрекетінде нормаларға сай қолдануға төселдіру.

Курсты оқытудың міндеттері: тілдің функционалдық қасиеттерін меңгерту; тілдің танымдық қызметін әртүрлі жанрдағы мәтінде таныту; тілдің қатысымдық қызметін тілдік жағдаяттарда қолдануға баулу; тілдің кумулятивтік қызметін мәтін арқылы негіздеу; танымдық мәтіндер арқылы ғылым негіздерін меңгерту; ақпараттарды талдай, өңдей, жинақтай білуге төселдіру; зерттеу және шығармашылық әдістерді тиімді қолдана алу біліктілігін қалыптастыру; сөйлеудің ауызша және жазбаша түрлерінде тілдік бірліктерді мақсатқа сай қолдана білуге жеткізу.

Оқу пәні мұғалімдерінің әдістемелік бірлестігінде қарастырылатын әдістемелік тақырыптар

Әдістемелік бірлестік отырыстарында қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімдерінің кәсіби біліктілігін жетілдіру үшін *(әдістемелік бірлестік, жас мамандар мектебі, педагогикалық шеберлігін жетілдіру мектебі, шығармашылық топ және т.б.)* пәнді оқыту әдістемесі мен теориясының келесі мәселелерін қарау ұсынылады:

1. Қашықтан оқытудың артықшылықтары мен кемшіліктері;
2. Онлайн сабақтарды жоспарлау және бақылау.
3. Оқушылардың тілдік құзіреттілігін қалыптастыру жолдары;
4. Оқу мақсаттарымен жұмыс жасау тәсілдері;
5. Формативті бағалау – бағалаудың тиімді тәсілі;
6. Тыңдалым дағдысын қалыптастыруда кездесетін қиындықтар және оны шешу жолдары;
7. Білім беру мен білім алуда белсенді әдістерді қолданудың тиімділігі;
8. Мектеп оқушыларының жас ерекшеліктеріне байланысты топтардағы оқытудың психо-педагогикалық ерекшеліктері;
9. Қазақ әдебиеті сабағы арқылы ұлттық құндылықтарды насихаттау;
10. Тыңдалым материалдарын пайдаланудың тиімді жолдары;
11. Грамматикалық тақырыптарды лексикалық тақырыптармен сабақтастырудағы шеберлік;
12. Сабақта саралап оқытуды жүзеге асыру;
13. Эссе жазу дағдысын жетілдіру;
14. Білім беруде қолданылатын сандық технологиялардың тиімділігі.
15. Оқушылардың оқу сауаттылығын қалыптастырудың тиімді әдіс -тәсілдері;

16. Әр сыныпта қазақ тілі, ағылшын тілі, орыс тілі пәндері арасындағы тақырыптық сабақтастықтың жүйеленуі;

17. Абайтану пәні бойынша Абай шығармаларының тілдік қабатын (лексикалық, образдық, танымдық мәнін) игерту.

27.7 Пәнді оқыту процесінің тәрбиелік әлеуетін арттыру

Қазақ әдебиетін оқытуда ізгілендіру, адамгершілік-эстетикалық, мәдени-тарихи құндылықтарды, ұлттық әдет-ғұрып, салт-дәстүрлерді таныту, оқушылардың тілдік қорын байыту, әдеби білімнің жүйелігі мен үздіксіздігі, сабақтастығы, білім мазмұнының тарихилық сипаты және пәнаралық, пәнішілік байланыс ұстанымдарды негізге алынады.

Қазақ әдебиеті пәнінің оқушыларды тәрбиелеу мен дамытудағы рөлі аса ауқымды. Білім алушыларды тәрбиелеудің негізгі идеясы – ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар. Сондықтан «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша «Рухани жаңғыру» идеясы негіздерінің құндылықтарын «Елдіктің жеті тұғыры» қағидаларын оқыту мен тәрбиелеуде жүзеге асыру ұсынылады.

«Елдіктің жеті тұғыры» қағидастарын:

«Тәуелсіздік – кез-келген азамат үшін ең қастерлі құндылық» принципі бойынша пән мазмұнындағы ел тәуелсіздігі жолындағы күрестер тарихы арқылы тамыры терең тарихымызға құрметпен қарап, мемлекеттілігімізді қадірлеу, оны көздің қарашығындай қорғауға;

«Бірлік пен келісім – елдігіміздің мызғымас тұғыры» принципі (Қазақстан халқы Ассамблеясы тақырыбы аясында) бойынша халқымыздың бірлігі пен этносаралық татулығын сақтауға; Конституцияны қастерлеу, мемлекеттік тілді білу, ұлттық құндылықтарды қадірлеуге;

«Жер – ата-баба мұрасы, халық қазынасы» принципі бойынша ел мен жерді қорғау үшін болған тарихымыздағы соғыстарды зерделеу арқылы ата-баба аманатына адал болып, ұлан-ғайыр жерімізді қорғауға;

«Отбасы мен салт-дәстүр – қоғамның алтын дінгегі» принципі бойынша ғасырлар бойы қалыптасқан құндылықтарды, үлкенге – ізет, кішіге – құрмет көрсетуді дәріптейтін ата дәстүрімізді берік ұстануға;

«Ұлттық мәдениет – халықтың рухани тірегі» принципі бойынша тарихты білу, мәдени құндылықтарды тану, мәдениетімізді зерделеп, өзге жұртқа насихаттай білуге;

«Білім мен еңбек – бақуатты өмірдің кілті» принципі бойынша табыстың кілті ретінде үздіксіз білім алу мен тынымсыз еңбек етуге;

«Прагматизм – бәсекеге қабілетті болудың кепілі» принципі бойынша білім алушыларды барынша қанағатшыл, үнемиіл, ұстамды болып, уақытты орынды пайдалануға тәрбиелеуді пән мазмұнында қамтылған тақырыптарды меңгеруде жүзеге асыру ұсынылады.

Бұл білім алушылардың бойында патриотизм мен азаматтық жауапкершілікті қалыптастыру мен дамытуға негіз болады.

Оқыту процесіндегі «Қазақ әдебиеті» пәнінің тәрбиелік әлеуетін арттыру үшін *«Оқуға құштар мектеп», «Тарих тағылымы», «Қазақ мәдениетінің антологиясы»* әлеуметтік жобалары, *«Қазақстанның қасиетті рухани құндылықтары», «Ұлы дала мұрагерлері»* жобасын, *«Тәуелсіздік бәрінен қымбат»* атты Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың мақаласын іске асыруды жалғастыру ұсынылады.

Білім алушылар, педагогтер мен ата-аналар арасында «*Кітап әуесқойы*», «*Өзің оқып, өзгеге ұсын*», «*Оқы және өзгеге сыйла*» және т.б. акциялар өткізу ұсынылады. Шараны ұйымдастыру жастардың кітап оқуға қызығушылығын арттыруға, өзі оқыған көркем шығармаларымен бөлісіп, оны насихаттауға, оқырмандарды кітап оқу өнеріне баулуға, дүниетанымын кеңейтуге, оқыған кітаптарының, көркем шығармалардың күдіретін сезінуге, оқығандарын дұрыс бағалай алуға, өмірде, еңбекте, оқуда, кітапты дұрыс пайдалануға баулуды үйретеді.

Білім алушылар арасында өлкетану білімін насихаттау және танымал ету келесі материалдарда:

– *Қазақстан Республикасында өлкетануды дамытудың Тұжырымдамалық негіздерінде;*

– *«Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру аясында жалпы білім беретін ұйымдарда өлкетану жұмыстарын жетілдіру бойынша әдістемелік ұсынымдарда;*

– *«Өлкетану»: мәдени-генетикалық кодтың негізі» (мәдени мекемелердегі өлкетану сабақтары) (5-7-сыныптар) пәнін жүргізу бойынша әдістемелік ұсынымдарда;*

– *«Туған жер» бағдарламасы арқылы білім беру ұйымдарында білім алушылардың қазақстандық патриотизмін қалыптастыру бойынша әдістемелік ұсынымдарда* көрсетілген (<https://www.nao.kz>). «Қазақ әдебиеті» пәні бойынша сыныптағы және сыныптан тыс жұмыстар күрделі тапсырмаларды шешуге, өздік жұмыстарды орындауға бағытталуы қажет. Шығармашылық жұмыстар әртүрлі тапсырмаларды өздігінен орындау білігін қалыптастыруды нысана тұтып, оқытудың қай түрі болмасын оқушы құзыреттілігін қалыптастыруға ықпал етері сөзсіз. Міндетті оқытылатын әдеби білім мазмұнымен ғана шектелмей, сонымен бірге қосымша әдеби шығармаларды өздігінен оқуға дағдыландыру оқушылардың нәтижелі білім алуының барлық мүмкіндіктерін көрсетпек. Мұғалім оқушының ізденісіне жол ашуға түрткі болатындай әдіс-тәсілдерді таңдап алуы қажет. Жүйелі жүргізілген сапалы оқыту барысында оқушылар шығармашылық бағытта ізденіске түсіп, берілген тақырыптарға ойтолғау, эссе, сыни мақала, т.б. жаза білуге үйренеді.

Мектепте сыныптан тыс жұмыстар төмендегі шаралар арқылы жүзеге асады:

- мекемелерде, табиғат аясында, мәдени мекемелерде, мұражайларда;
 - таңдауы бойынша еркін сабақтар, оқу пәндері бойынша сайыстар мен олимпиадалар жүргізу;
 - оқу бағдарламаларына сай қосымша арнаулы сабақтар өткізу;
 - кіріктірілген және пәнаралық оқу сабақтарын жүргізу;
 - мерейтой иелеріне арналған тәрбие сағаттарын, әдеби кештер, мәнерлеп оқу сайыстарын, эссе, мазмұндама, шығарма жазу сайыстарын және т.б. ұйымдастыру.
- Сыныптан тыс жұмыстар білім алушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, алған білімдерін тереңдетіп, өздігінен іздене білуге үйретеді. Сонымен қатар теориялық білімін кеңейтіп толықтырады және білім алушылардың жеке қабілетін дамыта түседі.

Рабочий учебный план начального образования с казахским языком обучения на 2022-2023 учебный год по КГУ «Общеобразовательная школа села Орпек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области»

№	Учебные предметы	недельное количество часов по				Нагрузка, часы	
		1	2	3	4	недельная	годовая
Инвариантный компонент							
I	Язык и литература	6	11	11	11	39	1398
1	Әліппе, Ана тілі	6	-	-	-	6	210
2	Казахский язык	-	4	4	4	12	432
3	Литературное чтение	-	3	3	3	9	324
4	Русский язык	-	2	2	2	6	216
5	Английский язык	-	2	2	2	6	216
II	Математика и информатика	4,5	5	6	6	21,5	769,5
6	Математика	4	4	5	5	18	644
7	Цифровая грамотность	0,5	1	1	1	3,5	125,5
III	Естествознание	1	1	2	2	6	215
8	Естествознание	1	1	2	2	6	215
IV	Человек и общество	1	1	1	1	4	143
9	Познание мира	1	1	1	1	4	143
V	Технология и искусство	3	2	2	2	9	321
10	Музыка	1	1	1	1	4	143
11	Художественный труд	-	1	1	1	3	108
12	Трудовое обучение	1				1	35
13	Изобразительное искусство	1				1	35
VI	Физическая культура	3	3	3	3	12	429
14	Физическая культура	3	3	3	3	12	429
Инвариантивная учебная нагрузка		18,5	23	25	25	91,5	3275,5
Вариативный компонент							
1	Логика әлемі	1	1	1	1	4	143
вариативная нагрузка		1	1	1	1	4	143
объем учебной нагрузки		19,5	24	26	26	95,5	3418,5

Рабочий учебный план начального образования с русским языком обучения на 2022-2023 учебный год по КГУ «Общеобразовательная школа села Орнек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области»

№	Учебные предметы				Нагрузка,
		1	2	недельная	годовая
Инвариантный компонент					
I	Язык и литература	8	12	20	712
1	Букварь, обучение грамоте	6		6	210
2	Русский язык		4	4	144
3	Литературное чтение		3	3	108
4	Казахский язык	2	3	5	178
5	Английский язык		2	2	72
II	Математика и информатика	4,5	5	9,5	337,5
6	Математика	4	5	9	320
7	Цифровая грамотность	0,5	1	1,5	53,5
III	Естествознание	1	1	2	71
8	Естествознание	1	1	2	71
IV	Человек и общество	1	2	3	107
9	Познание мира	1	1	2	71
V	Технология и искусство	3	2	5	177
10	Музыка	1	1	2	71
11	Художественный труд		1	1	36
12	Трудовое обучение	1		1	35
13	Изобразительное искусство	1		1	35
VI	Физическая культура	3	3	6	213
14	Физическая культура	3	3	6	213
Инвариативная учебная нагрузка		20,5	24	44,5	1581,5
Вариативный компонент					
1	Индивидуальные и групповые занятия развивающего характера				
вариативная нагрузка					
объем учебной нагрузки		20,5	24	44,5	1581,5

Рабочий учебный план основного среднего образования с казахским языком обучения на 2022-2023 учебный год по КГУ «Общеобразовательная школа села Орнек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области»

№	Учебные предметы	недельное количество часов по классам						Нагрузки, часы	
		5	6	7	8	9	недельная	годовая	
Инвариантный компонент									
	Язык и литература	11	11	11	11	11	55	1980	
1	Казахский язык	3	3	3	2	2	13	468	
2	Казахская литература	2	2	2	3	3	12	432	
3	Русский язык и литература	3	3	3	3	3	15	540	
4	Английский язык	3	3	3	3	3	15	540	
	Математика и информатика	6	6	6	6	6	30	1080	
5	Математика/алгебра/геометрия	5	5	5	5	5	25	900	
6	Информатика	1	1	1	1	1	5	180	
	Естествознание	2	2	2	2	2	10	360	
7	Естествознание/география	2	2	2	2	2	10	360	
8	Биология	-	-	2	2	2	6	216	
9	Физика	-	-	2	2	2	6	216	
10	Химия	-	-	1	2	2	5	180	
	Человек и общество	3	3	3	3	4	16	576	
11	История Казахстана	2	2	2	2	2	10	360	
12	Всемирная история	1	1	1	1	1	5	180	
13	Основы права	-	-	-	-	1	1	36	
	Технология и искусство	3	3	1	1	1	9	324	
14	Музыка	1	1	-	-	-	2	72	
15	Художественный труд	2	2	1	1	1	7	252	
	Физическая культура	3	3	3	3	3	15	540	
16	Физическая культура	3	3	3	3	3	15	540	
Инвариантивная учебная нагрузка		28	28	31	32	33	152	5472	
Вариативный компонент									
1	Глобальные компетенции	0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	108	
2	Элективные курсы	-	-	-	-	-	0	0	
вариативная нагрузка		0,5	0,5	0,5	0,5	1	3	108	
объем учебной нагрузки		28,5	28,5	31,5	32,5	34	155	5580	

Рабочий учебный план основного среднего образования с русским языком обучения на 2022-2023 учебный год по КГУ «Общеобразовательная школа села Орнек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области»

№	Учебные предметы	недельное количество часов по классам			Нагрузка, часы	
		5	7	9	недельная	годовая
	Язык и литература	12	12	12	36	1296
1	Русский язык	3	3	2	8	288
2	Русская литература	2	2	3	7	252
3	Казахский язык и литература	4	4	4	12	432
4	Английский язык	3	3	3	9	324
	Математика и информатика	6	6	6	18	648
5	Математика/алгебра, геометрия	5	5	5	15	540
6	Информатика	1	1	1	3	108
	Естествознание	2	7	8	17	612
7	Естествознание/География	2	2	2	6	216
8	Биология	-	2	2	4	144
9	Физика	-	2	2	4	144
10	Химия	-	1	2	3	108
	Человек и общество	3	3	4	10	360
11	Основы права	-	-	1	1	36
12	История Казахстана	2	2	2	6	216
13	Всемирная история	1	1	1	3	108
	Технология и искусство	3	1	1	5	180
14	Музыка	1	-	-	1	36
15	Художественный труд	2	1	1	4	144
	Физическая культура	3	3	3	9	324
16	Физическая культура	3	3	3	9	324
	Инвариативная учебная нагрузка	29	32	34	95	3420
1	Глобальные компетенции	0,5	0,5	1	2	72
2	Элективные курсы				0	0
	вариативная нагрузка	0,5	0,5	1	2	72
	объем учебной нагрузки	29,5	32,5	35	97	3492

Рабочий учебный план общего среднего образования естественно-математического направления с казахским языком обучения на 2022-2023 учебный год по КГУ «Общественнообразовательная школа села Орнек отдела образования по Аккольскому району управления образования Акмолинской области»

№	Учебные предметы	недельное количество часов по классам	Нагрузка, часы	
		10	недельная	годовая
Инвариантный компонент				
Обязательные предметы				
1	Қазақ тілі	1	1	36
2	Қазақ әдебиеті	2	2	72
3	Русский язык и литература	2	2	72
4	Английский язык	3	3	108
5	Алгебра и начала анализа	4	4	144
6	Геометрия	2	2	72
7	Информатика	2	2	72
8	Физика	2	2	72
9	Химия	2	2	72
10	Биология	2	2	72
11	География	2	2	72
12	История Казахстана	2	2	72
13	Всемирная история	1	1	36
14	Основы права	1	1	36
15	Физическая культура	3	3	108
16	Начальная военная и технологическая подготовка	1	1	36
Учебная нагрузка		32	32	1152
Вариативный компонент				
1	Глобальные компетенции	1	1	36
2	Абайтану	1	1	36
3	Шешендік сөз өнері	1	1	36
вариативная нагрузка		3	3	108
Максимальная учебная нагрузка		35	35	1260